

Buurtwarmtenet Watergraafsmeer raakt partner van het eerste uur én miljoenen startkapitaal kwijt

→ Het warmtenet moet gaan draaien op restwarmte van dit datacenter in het Science Park. Sabine Joosten/ANP

Buurtbewoners die hun eigen warmtenet ontwikkelen in de Watergraafsmeer moeten het voortaan doen zonder de steun van overheidsorganisatie Firan. De dochter van netwerkbedrijf Alliander was vanaf het eerste uur betrokken bij de plannen.

Bart van Zoelen 16 september 2025, 09:52

Bewaren Delen

Onder de naam MeerEnergie werken inwoners van de Watergraafsmeer al sinds 2015 aan hun eigen buurtwarmtenet. Het is de bedoeling daarmee ruim vierduizend woningen van het aardgas af te halen. Het warmtenet moet gaan **draaien op restwarmte van het datacenter** in het naburige Science Park en een grote warmtepomp.

Advertentie

Luisterboeken met Fluister, extra bijjeabonnement
Toegang tot **300.000 luisterboeken, podcasts en e-books**
Ontdek nu →

De gemeente Amsterdam is enthousiast over de plannen en stak ruim 14 miljoen euro in warmwaterleidingen, die in de noordelijke helft van de buurt Middenmeer al zijn aangelegd. Ook heeft de gemeente 2,1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een lening, waarvan MeerEnergie nu 600.000 euro heeft gebruikt.

Wetswijziging

Firan was **al sinds 2015 nauw betrokken** bij de plannen, maar haakt nu toch af. Reden is dat de wet gaat veranderen waardoor warmtenetten voor **minstens de helft in publieke handen** moeten komen, legt een woordvoerder van Firan uit. “Het plan is ingehaald door de wetgeving. Er is een nieuwe realiteit.”

MeerEnergie houdt vast aan het oorspronkelijke plan en zet het warmtenet door als coöperatie, een organisatievorm waarin de leden het voor het zeggen hebben. In een verklaring aan de ruim duizend leden noemt MeerEnergie de uiteenlopende visies op bestuur en zeggenschap over het warmtenet als reden om de samenwerking met Firan te beëindigen.

Voor de zomer werd nog een ultieme poging gedaan om de Tweede Kamer ervan te overtuigen dat in de nieuwe, toen aangenomen wet bewonerscoöperaties moeten kunnen samenwerken met overheidsorganisaties. Een uitweg waar de coöperatie en Firan mee uit de voeten kunnen, kwam er toen niet.

De Eerste Kamer spreekt binnenkort over het wetsvoorstel. MeerEnergie had goede hoop dat er nog voor de wet een feit zou zijn afspraken met Firan konden worden gemaakt, zodat de deelnemers toch geen zeggenschap hoefden in te leveren. Dat is niet gelukt.

Tijd voor een nieuw plan

MeerEnergie heeft van de gemeente tot 1 november de tijd gekregen een nieuw plan te maken, zonder Firan. Vooral de technische kennis van Firan wordt gemist, zegt voorzitter Ardine Nicolai, maar de buurtbewoners hopen daarvoor een beroep te kunnen doen op andere coöperaties en brancheorganisatie Energie Samen.

Advertentie

BusinessWise Advertentie BV
Everybody loves Wrexham AFC. Ook wie niet van voetbal houdt
Wrexham ontleed in Van alle marketing thuis bij BusinessWise **Ontdek meer**

Een gevoelig verlies is ook dat Firan nu niet de helft van het benodigde eigen vermogen zal inbrengen: 7,5 miljoen euro. MeerEnergie hoopt daarvoor andere investeerders te vinden en denkt ze een redelijk rendement in het vooruitzicht te kunnen stellen.

MeerEnergie heeft van 1300 buurtbewoners een ondertekende verklaring dat ze meedoen aan het warmtenet. Het doel is vierduizend huishoudens aan te sluiten. Daarvoor is het nodig om ook in de zuidelijke helft van de Watergraafsmeer warmteleidingen aan te leggen. De coöperatie houdt goede moed, zegt Nicolai. Het blijft pionieren, het vertrek van Firan verandert daaraan niets.

Omissie in de wet

In een brief aan de gemeenteraad verwijst ook wethouder Zita Pels (Duurzaamheid) naar de veranderende wetgeving. Die heeft volgens haar deze week gezorgd voor ‘een patstelling’. Pels spreekt van ‘een omissie’ in de wet en gaat die aankaarten bij energieminister Sophie Hermans.

Advertentie

Het afhaken van Firan zorgt voor vertraging, schrijft Pels. In de tussentijd werkt de wethouder aan ‘terugvalscenario’s’ zodat de aangelegde leidingen, mocht het niet komen tot een warmtenet van de buurtbewoners zelf, toch kunnen worden gebruikt. Daarvoor denkt ze aan **het publieke warmtebedrijf** dat de gemeente samen met Firan en overheidsorganisatie Energie Beheer Nederland (EBN) aan het oprichten is.

Voor de zomer maakte de gemeente Amsterdam al bekend dat de warmteleidingen in de Watergraafsmeer duurder zijn uitgevallen dan was voorzien. Daardoor was er 3,2 miljoen euro extra nodig. Als reden noemde de gemeente gestegen loon- en materiaalkosten nadat de planning en de voorbereiding waren uitgelopen van 3,5 naar ruim 5 jaar. Aan het vervangen van kabels en leidingen in de buurt was de gemeente 11,8 miljoen extra kwijt.

Mis niets van wat in Amsterdam gebeurt

Blijf 24/7 op de hoogte van het Amsterdamse nieuws: download de mobiele app van Het Parool voor **Android** of **iOS**.

Luister ook naar de Parool Podcast, dé podcast over Amsterdam waarin verslaggevers Raounak Khaddari, Hannah Stöve en Tim Wagemakers je elke week bijpraten over alles wat er speelt in de stad.

Help ons door uw ervaring te delen: **Feedback geven**

Lees ook

Geselecteerd door de redactie

Plus
Van het gas af mag van Amsterdammer wat kosten, als het geld maar niet in de zakken van het energiebedrijf belandt

In ander nieuws... Van regio- tot wereldnieuws, van sport tot cultuur

Word nú lid van het Parool en krijg online toegang tot de 11 beste kranten

Bekijk abonnementen →

Wilt u belangrijke informatie delen met het Parool?
Tip hier onze journalisten

Algemeen

Contact

Privacystatement

Abonnementsvoorwaarden

Gebruiksvoorwaarden

Toegankelijkheidsverklaring

Cookiebeleid

Privacy-instellingen

Auteursrecht

Service

Klantenservice

Bezorgklacht indienen

Bezorging pauzeren

Bezorging wijzigen

(Bezorg)adres wijzigen

Adverteren

Losse verkoop

Meer Parool

Abonneren

Nieuwsbrieven

Krant

De Parool Shop

RSS-feeds

Android apps

iOS apps

Facebook

Twitter

Navigeer

Archief

Op alle verhalen van het Parool rust uiteraard copyright. Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar **copyright@parool.nl**.

Het Parool is onderdeel van DPG Media.

KvK Nummer: 34172906 | BTW Nummer: NL81082862B01

© 2025 DPG Media B.V. Alle rechten voorbehouden

Nieuws Editie Net binnen Rubrieken